

Medlem i en ishockeyklubb utifrån socioekonomisk status

- en undersökning från forsknings- och utvärderingsprojektet
Ung livsstil i Sverige

Ulf Blomdahl.	ulf.blomdahl@telia.com	tel. 070/ 665 11 21
Stig Elofsson.	stig.elifsson@socarb.su.se	tel. 08/ 16 20 22
Linda Lengheden.	linda.lengheden@gmail.com	tel. 0736/ 81 36 33
Magnus Åkesson.	magnus.akesson@stockholm.se	tel. 08/ 508 27 638

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige i dag

- Stockholm (sedan 1984)
- Norrköping (sedan 1985)
- Malmö (sedan 1990)
- Linköping (sedan 1992)
- Kalmar (sedan 1992)
- Jönköping (sedan 1994)
- Sävsjö (sedan 1994)
- Vallentuna (sedan 1996)
- Huddinge (sedan 1998)
- Haninge (sedan 1998)
- Värmdö (sedan 1998)
- Helsingborg (sedan 2000)
- Lidingö (sedan 2003)
- Täby (sedan 2013)

Antalet elever som besvarat enkäten och svarsfrekvens

Studierna 1989-1996. Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

	Bruttourval	Antal svarande	Svarsfrekvens %
Ung livsstil 1989-1993			
Högstadiet	14 007	12 070	85
Stockholm stad 1990			
Högstadiet	3 050	2 615	86
Gävle 1990			
Högstadiet	878	703	81
Eskilstuna 1993			
Högstadiet	2 901	2 624	90
Stockholms stad 1994			
Högstadiet	1 995	1 782	89
Örnsköldsvik 1996			
Mellanstadiet	357	328	92
Högstadiet	317	249	79
Gymnasiet	358	300	82
Totalt 1989-1996	23 863	20 671	87

I studien 1989-1993 ingår Laholm, Arboga, Eslöv, Västerås, Norrköping, Botkyrka, Malmö, Göteborg, Borås, Älvkarleby, Säter, Kalmar, Linköping, Töreboda, Ronneby, Eksjö, Sävsjö, Vetlanda och Nässjö

Antalet elever som besvarat enkäten och svarsfrekvens

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

	Bruttourval	Antal svarande	Svarsfrekvens %
Ung livsstil 1998			
Mellanstadiet	6 119	5 199	85
Högstadiet	7 751	6 316	81
Gymnasiet	4 102	3 269	80
Ung livsstil 2000-2008			
Mellanstadiet	11 303	9 735	86
Högstadiet	15 776	13 009	82
Gymnasiet	10 707	8 403	78
Ung livsstil i Sverige 2009-2013			
Mellanstadiet	10 881	9 607	88
Högstadiet	15 533	12 633	81
Gymnasiet	15 508	11 635	75
Totalt 1998-2013	97 680	79 806	82

Ungefär hälften av dem, i alla våra studier, som besvarat våra enkäter är killar.

För närmare information om medverkande kommuner, urval m.m. se: Blomdahl m.fl., **Segrar föreningslivet?**

Antalet elever som besvarat enkäten och svarsfrekvens

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

	Bruttourval	Antal svarande	Svarsfrekvens %
Stockholm högstadiet 2014	2 902	2 096	72
Stockholm gymnasiet 2014	2 051	1 489	73
Huddinge mellanstadiet 2015	1 001	853	85
Huddinge högstadiet 2015	1 773	1 517	86
Jönköping mellanstadiet 2015	910	856	93
Jönköping högstadiet 2015	1 401	1 210	86
Värmdö högstadiet 2015	665	550	83
Totalt	10 703	8 571	80

För närmare information om medverkande kommuner, urval m.m. se:
Blomdahl m.fl., **Segrar föreningslivet?**

Socioekonomiska grupper

Ekonomisk grupp 1: Bor i villa/radhus + har tillgång till bil+ båt+ sommarstuga.

Ekonomisk grupp 2: Bor i villa/radhus/insatslägenhet/bostadsrättslägenhet + har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga.

Ekonomisk grupp 3: Övriga t.ex. bor i hyreslägenhet + har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga.

Ekonomisk grupp 4: Bor i hyreslägenhet + har tillgång till antingen bil, båt eller sommarstuga.

Ekonomisk grupp 5: Bor i hyreslägenhet. Har **ej** sommarstuga, bil eller båt

Socioekonomiska grupper

Teoretiskt kan detta mått kopplas till Webers definition av klass, vilket i sin tur kopplas till begreppet livschanser. Med ett likartat mått finner sociologen Mikael Tåhlin en tydlig koppling mellan ekonomiska resurser och flertalet fritids- och kulturaktiviteter även efter kontroll för ålder och socialgrupp. Tåhlin har också i senare rapporter visat att individens ekonomiska resurser har en direkt inverkan på både individens fritids- och hälsosituation. Antagandet är i enlighet med Tåhlins hypotes att familjernas kontrollvidd - mängden av möjliga handlingar - ökar kontinuerligt från ekonomisk grupp 5 till ekonomisk grupp 1.

Detta mått har sedan använts i flera andra studier (Blomdahl, 1990; Elofsson, 1998; Nilsson, 1998; Larsson, 2008; Blomdahl & Elofsson, 2006; Elofsson & Karlsson, 2011). Även i internationella studier används allt mer likartade indikatorer på socioekonomisk bakgrund. I WHO:s hälsoenkät definieras de ungas socioekonomiska status ”utifrån svar på frågor om familjens ekonomi, bilinnehav, semestervanor, datoräggande och om de unga har eget rum.”

För närmare information om indelningen i socioekonomiska grupper se t.ex. Elofsson m.fl, **Ungas livsstil i låg- och högstatusområden**, sid. 7.

Deltar killar i olika socioekonomiska grupper i ishockeyklubbar i samma utsträckning?

- Det är för få tjejer som spelar ishockey i våra enskilda undersökningar för att det ska vara statistiskt säkert att redovisa resultaten uppdelat på socioekonomiska grupper

Medlem i ishockeyklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar **pojkar** i procent (%).

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Ung livsstil 1989-1993							
Högstadiet	6	5	5	4	2	**	Ns
Stockholm 1990							
Högstadiet	15	6	6	4	0	*	*
Gävle 1990							
Högstadiet	31	16	10	13	14	*	Ns
Eskilstuna 1993							
Högstadiet	7	3	4	1	0	*	Ns
Stockholms stad 1994							
Högstadiet	9	9	7	9	0	*	
Örnsköldsvik 1996							
Mellanstadiet	37	25	14	8		***	**
Högstadiet	15	14	11	4		***	**
Gymnasiet	10		5	3		***	**

* p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Medlem i ishockeyklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar **pojkar** i procent (%).

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Studien 1998							
Mellanstadiet pojkar	26	21	14	8	2	***	***
Högstadiet pojkar	15	13	10	6	2	***	**
Gymnasiet pojkar	5	9	6	5	0	Ns	Ns
Studien 2000-2008							
Mellanstadiet pojkar	10	10	6	2	1	***	***
Högstadiet pojkar	8	5	4	1	0	***	***
Gymnasiet pojkar	6	4	2	2	0	***	***
Studien 2009-13							
Mellanstadiet pojkar	9	7	6	1	1	**	**
Högstadiet pojkar	8	5	4	1	0	***	***
Gymnasiet Pojkar	6	4	3	2	0	***	*

* p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Medlem i ishockeyklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar **pojkar** i procent (%). Studierna 2014 och 2015.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signf. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Högstadiet Stockholm	3	3	2	0	0	*	Ns
Gymnasiet Stockholm	4	0	2	0	0	Ns	Ns
Mellanstadiet Huddinge	17	9	5	3	0	**	Ns
Högstadiet Huddinge	7	9	3	4	0	**	*
Mellanstadiet Jönköping	11	7	14	0		*	Ns
Högstadiet Jönköping	16	5	5	4	0	Ns	Ns
Högstadiet Värmdö	15	3	3	0		**	*

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; *** $p < 0.001$; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

För mätning av idrottsförening totalt och deltagande i specialidrotterna se:
Blomdahl m.fl., **Segrar föreningslivet?** Sid. 4-7

Deltar pojkar i olika socioekonomiska grupper i ishockeyklubbar i samma utsträckning?

Sammanfattning av resultaten:

- * Ungefär 92% av de som spelar ishockey i en klubb är pojkar
- **Studierna visar att killar i de högre socioekonomiska grupperna är starkt överrepresenterade bland de som spelar ishockey i klubb.** Detta gäller även (med något undantag) efter kontroll för invandrarbakgrund. Resultaten är likartade i studierna på 1990-talet, 2000-2008, 2009-2013 och 2014 och 2015.

Noteras ska att andelen pojkar som spelar ishockey i de flesta av studierna sjunker kontinuerligt från socioekonomisk grupp 1 till socioekonomisk grupp 5. Det är bland tonåringar i vår stora studie 2009 till 2013 minst 8 gånger vanligare att pojkar i socioekonomisk grupp 1 är med i en ishockeyklubb än pojkar i socioekonomisk grupp 5.

Du finner forskningsrapporter, redovisningar och föreläsningar från Ung livsstil på:

www.stockholm.se/idrott/forskning

www.huddinge.se/unglivsstil

www.taby.se/unglivsstil

Du kan också följa forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige på Facebook

<https://www.facebook.com/unglivsstil1>

Kommande omfattande forskningsrapport om RF-idrotten:

Elofsson/Blomdahl/Åkesson/Lengheden, RF-idrottens sociala struktur. En utmaning för idrottsrörelsen och politiker

Ungas livsstil i låg- och högstatusområden

En studie i åldersgruppen 13-16 år

Stig Elofsson, Ulf Blomdahl, Linda Lengheden och
Magnus Åkesson**Segrar föreningslivet?**En studie av svenskt föreningsliv under 30 år
bland barn och ungaUlf Blomdahl, Stig Elofsson, Magnus Åkesson och Linda
Lengheden**Dricker ungdomar i idrottsförening
mindre alkohol än de som inte är
med i en idrottsförening?**Stig Elofsson, Ulf Blomdahl, Magnus Åkesson
och Linda Lengheden**Spontanidrott för vilka?**En studie av kön och nyttjande av
planlagda utomhusytor för spontanidrott
under sommarhalvåret

Ulf Blomdahl, Stig Elofsson och Magnus Åkesson

Foto: Hans Gustav

**Utomstående i fritids-
och kulturutbudet i Huddinge**

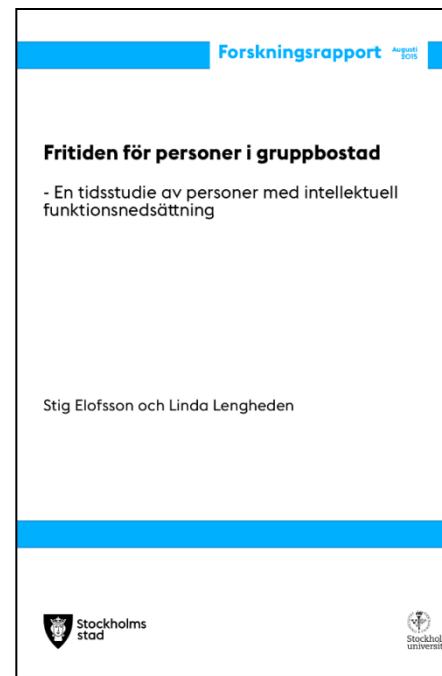
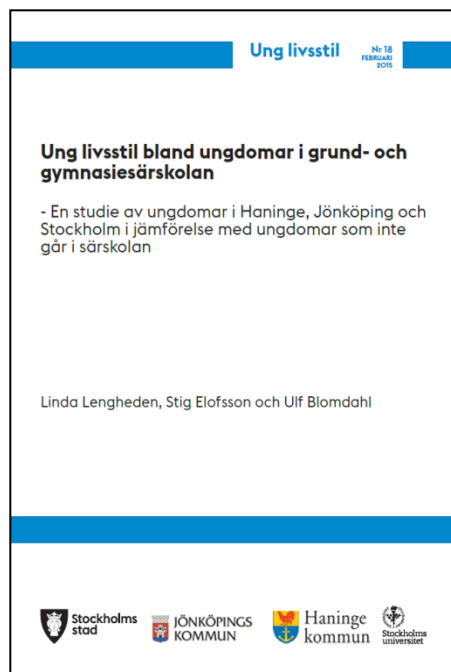
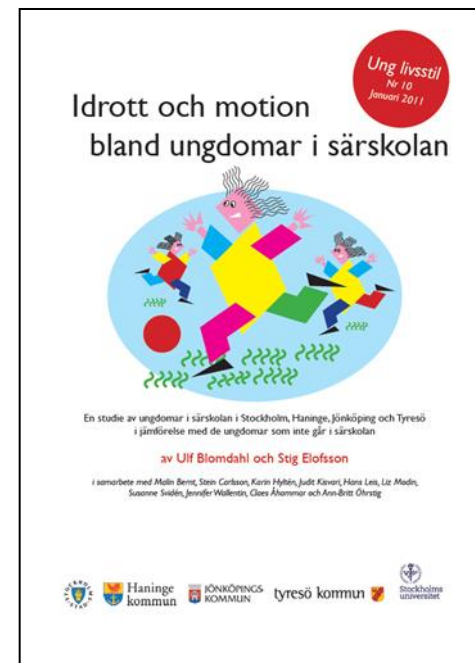
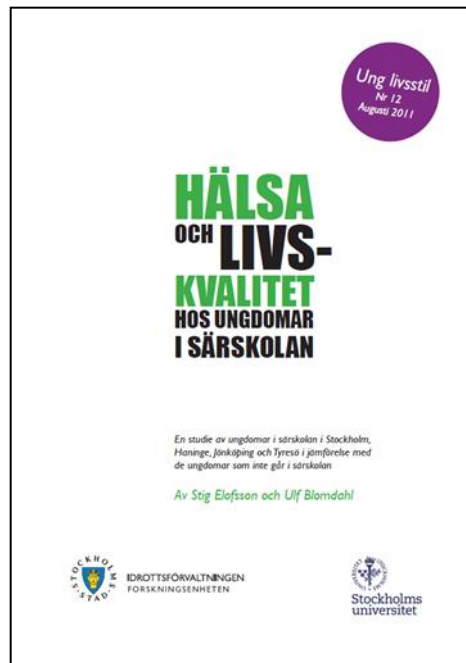
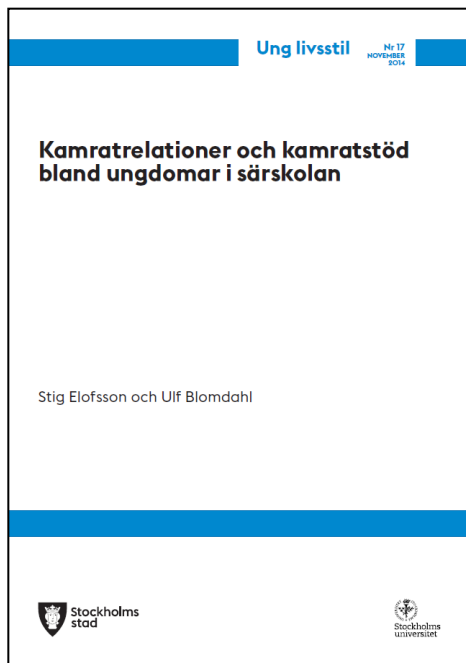
– en studie av barn och ungdom i åldersgruppen 10–19 år.

Av Ulf Blomdahl och Stig Elofsson

**Hur många motionerar/
idrottar för lite och
vilka är dom?**– en studie av den unga befolkningen i Stockholm,
Häringe, Helsingborg, Jönköping och Lidköping

av Ulf Blomdahl och Stig Elofsson

Linda
Lengheden

Magnus
Åkesson

Ulf
Blomdahl

Stig
Elofsson

www.facebook.com/unglivsstil1

